

ชงโคบาน: บทประพันธ์เพลงที่มีแนวคิดจากดอกไม้
ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
Chongkho Ban: Music Composition using Concept of Flower
of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

(Received: February 4, 2023 Revised: June 7, 2023 Accepted: June 15, 2023)

จีระพันธ์ อ่อนเถื่อน¹

Jeerapant Ontuan

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประพันธ์บทเพลงแบบสมัยนิยม ที่สื่อความหมายของดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2) สร้างสรรค์แนวคิดด้านการประพันธ์เพลงสมัยนิยม และเพลงมหาวิทยาลัย เพื่อเผยแพร่บทเพลงที่เข้าถึงผู้ฟังยุคใหม่ โดยแบ่งขั้นตอนดำเนินการวิจัย ออกเป็น 2 ระยะ คือ 1) การประพันธ์ทำนอง คำร้อง และเรียบเรียง เสียงประสาน 2) การวิเคราะห์ข้อมูลและอรรถาธิบาย

ผลการศึกษาพบว่า 1) การประพันธ์ทำนองและคำร้อง การพัฒนา ทำนองแบบวลีสั้น ๆ กำหนดวรรคเพลง ช่วงเสียง ทิศทางการเคลื่อนที่ ให้เหมาะสมกับการขับร้อง และการสร้างจุดเด่นเพื่อสร้างเอกลักษณ์ ให้ทำนองแต่ละท่อน การประพันธ์คำร้องเป็นแบบร้อยกรอง คล้องจองสละสลวย มีความหมายสื่ออารมณ์เพลงแต่ละท่อนได้ชัดเจน 2) ด้านการเรียบเรียง เสียงประสาน การสร้างท่อนนำ ท่อนเชื่อม การวางคอร์ด การสร้างพื้นหลัง และกำหนดสีสันเครื่องดนตรีให้สอดคล้องกลมกลืนไปกับทำนองและ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา E-mail: junrapee@gmail.com

เนื้อหาของเพลง รวมถึงการผสมผสานรูปแบบดนตรีที่ทันต่อยุคสมัย ทำให้เข้าถึงกลุ่มผู้ฟังยุคใหม่ได้ง่าย ก่อให้เกิดแนวทางใหม่ในการประพันธ์ บทเพลงมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: ชงโคบาน บทประพันธ์เพลง ดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย เพลงสมัยนิยม

Abstract

This research aims to 1) compose a modern-style song that conveys the meaning of the flowers of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, 2) to create the concept of popular music composition and university anthem to be published to reach the new generation of listeners. The process of research was divided into 2 phases: 1) melody composition and chorus arrangement and 2) data analysis and explanation.

The results of the study revealed that 1) composing the melody and written lyrics, developing the melody into short phrases, pausing, using sound ranges and directions of movement to create the uniqueness, and composing song poems clearly conveyed moods and emotions and 2) creating a lead verse, connections of each verse, chord progression and background creation, and setting the color of the instrument in harmony with melody and content of the song with modern music styles included reached the new generation of listeners more easily, allowing a new approach to the composition of university anthem.

Keywords: Chongkho Ban, Music Composition, University Flower, Popular Music.

บทนำ

บทเพลงมหาวิทยาลัย เป็นศิลปะดนตรีที่สะท้อนความเป็นมา อุดมการณ์ และแนวคิดของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ยังส่งเสริมให้บุคลากร นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อสถาบัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยทุก ๆ แห่งจึงจัดให้มีบทเพลงประจำมหาวิทยาลัย เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวในแง่มุมต่าง ๆ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ภาคภูมิใจ รวมถึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยกลมเกลียวจิตใจ ปลุกฝังจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อนานาชาติและสังคม ดังที่ ชัยวัฒน์ หอวรรณภากร (2544, น. 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบทเพลงมหาวิทยาลัย ว่าเป็นเพลงที่ผู้ประพันธ์จงใจถ่ายทอดความคิดและอุดมการณ์ต่าง ๆ โดยสื่อความหมายให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกมีอารมณ์ร่วมอุดมการณ์ มีความรักและศรัทธาในสถาบัน ในทางเดียวกับผู้ประพันธ์ นอกจากนี้บทเพลงมหาวิทยาลัยยังผูกพันกับเหตุการณ์และประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวผู้ประพันธ์ ดังนั้นบทเพลงมหาวิทยาลัยจึงมีภาษาที่มีพลังและเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่งในการปลุกฝังอุดมการณ์และความคิดให้ผู้ฟัง

วิธีการสร้างสรรค์เพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังซาบซึ้งในเนื้อหาของบทเพลงมหาวิทยาลัยนั้น คือ การนำสิ่งที่ผูกพันและเป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนั้น มาสื่อความหมาย ซึ่งจะบ่งบอกความเฉพะเจาะจงของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งที่ทำให้ผู้รับฟังนั้นเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมและคล้อยตามได้ง่าย โดยเฉพาะต้นไม้หรือดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย ที่นับว่าเป็นสิ่งที่มีชีวิตที่มีความผูกพันกับมหาวิทยาลัยและบุคคลที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยนั้น ๆ จึงพบว่า มีมหาวิทยาลัยเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงหลายแห่งได้นำดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัยมาเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายในบทเพลง เช่น ลาแล้วจามจุรี จามจุรีศรีจุฬา จามจุรีประดับใจ บทเพลงประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ ยูงทอง รำวงร่มยูงทอง บทเพลงประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นสถาบันการศึกษาหนึ่งที่มีความเก่าแก่และมีชื่อเสียง มีเกียรติประวัติดีงามมาโดยตลอด ได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพสู่สังคมตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จึงเป็นความภาคภูมิใจของนักศึกษาทุกคนที่ได้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ และเป็นมหาวิทยาลัยที่มีดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย คือ ดอกชงโค ซึ่งสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่มหาวิทยาลัย ให้บุคคล ที่เกี่ยวข้องทั้งคณาจารย์ นักศึกษา บุคลากร ได้เกิดความผูกพันมาเป็นเวลานาน และได้มีการถ่ายทอดผ่านเนื้อหาที่ปรากฏในบทเพลง “ชงโค” ซึ่งเป็นบทเพลงที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าบทเพลงนี้คือบทเพลงประจำมหาวิทยาลัยที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านการประพันธ์คำร้อง ทำนอง และดนตรีจากรุ่นสู่รุ่นสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยภาพพจน์ที่ปรากฏในเพลงสามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ร่วมเกิดความเข้าใจลึกซึ้งที่เกิดจากความรักและศรัทธาในสถาบัน แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันวัฒนธรรมดนตรีและค่านิยมในการฟังเพลงของคนรุ่นใหม่เปลี่ยนแปลงไปมาก บทเพลงชงโคถือว่าเป็นเพลงอมตะที่ทรงคุณค่าและผ่านช่วงเวลาอันยาวนาน ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีนักประพันธ์เพลงท่านใดนำดอกชงโคนี้มาสื่อความหมายโดยการประพันธ์เพลงขึ้นใหม่ในรูปแบบที่สอดคล้องกับยุคสมัย ดังนั้น ในฐานะที่ผู้ประพันธ์เป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จึงมีแนวคิดในการสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลงขึ้นใหม่ในรูปแบบที่ทันสมัย โดยนำดอกชงโคที่เบ่งบานสดใสมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวแทนนักศึกษาในวันที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษา ในมุมมองของอาจารย์ที่คาดหวังและมีโอกาสได้เห็นความสำเร็จของศิษย์นั้นเปรียบเหมือนกับได้ชื่นชมดอกชงโคที่เบ่งบานงดงาม ภายใต้ชื่อบทเพลง “ชงโคบาน”

บทประพันธ์เพลงชงโคบาน จึงเป็นงานสร้างสรรค์เพื่อผลักดันให้บทเพลงมีบทบาทในการนำมาใช้ส่งเสริมสถาบัน และเผยแพร่ให้เข้าถึงกลุ่มผู้ฟังยุคใหม่ได้ง่าย ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลงานสร้างสรรค์ การประพันธ์บทเพลงขึ้นนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การเรียนการสอน

วิชาการประพันธ์เพลงและเรียบเรียงเสียงประสานดนตรีสมัยนิยม การผลิตผลงานทางดนตรี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการดนตรี การนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา เช่น งานกิจกรรมการรับน้องงานซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร ตลอดจนสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นต้นแบบในการประพันธ์เพลงมหาวิทยาลัย ของนักประพันธ์รุ่นใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประพันธ์บทเพลงชงโคบาน รูปแบบเพลงสมัยนิยมที่สื่อความหมายของดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative Research) โดยแบ่งขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ 1) การประพันธ์ทำนอง คำร้อง และเรียบเรียงเสียงประสาน 2) การวิเคราะห์ข้อมูลและอธิบาย ดังนี้

การประพันธ์ทำนอง คำร้อง และเรียบเรียงเสียงประสาน
ขั้นเตรียมงาน

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประพันธ์เพลง การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงสมัยนิยม แนวคิดเกี่ยวกับเพลงสมัยนิยม แนวคิดเพลงแร็ป เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและกำหนดทิศทางในการสร้างสรรค์ผลงาน
2. การออกแบบงาน โดยจัดแบ่งลำดับเนื้อหา วางโครงเรื่อง และกำหนดรูปแบบของเพลงในเบื้องต้น ทั้งในส่วนของแนวคิดและโครงสร้างของเพลง

ขั้นลงมือประพันธ์

1. การประพันธ์ทำนองและคำร้อง โดยวางโครงสร้างทำนองหลักของเพลงแต่ละท่อนลงมือประพันธ์ทำนองและคำร้องไปพร้อมกันจนได้ทำนองเพลงและคำร้องที่สมบูรณ์

2. การเรียบเรียงเสียงประสาน วางโครงสร้างการเรียบเรียง กำหนดเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง ลงมือเรียบเรียงโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ดนตรี ช่วยวางแผนเสียงเครื่องดนตรีจำลอง

3. การบันทึกเสียง ทำการบันทึกเสียงซั้บร้องและเครื่องดนตรีจริง เพื่อเผยแพร่ผลงานต่อไป

ชั้นประเมินผลงาน

1. การประเมินในเบื้องต้น โดยผู้วิจัยตรวจสอบรายละเอียด และพัฒนางานขึ้นไปแต่ละช่วงจนสมบูรณ์จึงย้อนกลับมาพิจารณาจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขจนมั่นใจว่าสมบูรณ์

2. การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นการประเมินภาพรวม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีที่เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการประพันธ์เพลง และการผลิตผลงานทางดนตรี จำนวนทั้งหมด 5 ท่าน โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. เอกชัย พุทธิัญญ์

ผู้เชี่ยวชาญการประพันธ์เพลงและดนตรีตะวันตก

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนัง ปานช่วย

ผู้เชี่ยวชาญการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและแจ๊ส

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐพล เพ็ญอักษร

ผู้เชี่ยวชาญการประพันธ์เพลงสมัยนิยมและแจ๊ส

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมภาศ สุขชนะ

ผู้เชี่ยวชาญการผลิตผลงาน การบันทึกเสียงดนตรี

5. ดร.จิรัฐ มัชฌมนันท์

ผู้เชี่ยวชาญการผลิตผลงาน การบันทึกเสียงดนตรี

การวิเคราะห์ข้อมูลและอธิบาย

การวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์โดยใช้แนวคิดและทฤษฎี การประพันธ์เพลงและการเรียบเรียงดนตรีสมัยนิยม นำเสนอข้อมูล ในเชิงวิชาการ โดยการอธิบายในด้านการประพันธ์ทำนอง คำร้อง และด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน

ผลการวิจัย

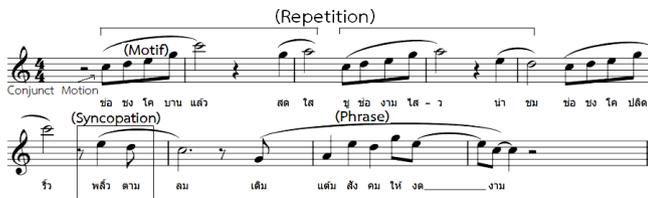
1. การประพันธ์ทำนองและคำร้อง

ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของการประพันธ์ โดยแบ่งโครงสร้าง ตามแนวคิดดนตรีสมัยนิยมในรูปแบบเพลงขับร้อง (Song Form) ประกอบด้วย ท่อน A (Verse), B (Pre-Chorus), C (Chorus) และ D (Bridge) โดยกำหนด วรรคเพลง (Phrase) และหน่วยทำนองย่อย (Motif) ให้เด่นชัด ทุกท่อน กำหนดอัตราจังหวะ (Time Signature) ที่ 4/4 และความช้า-เร็ว (Tempo) อยู่ที่ 80 จังหวะต่อนาที หรือช้าปานกลาง (Moderato) การประพันธ์ทำนอง ใช้โน้ตในบันไดเสียงซีเพทาโทนิค (C Pentatonic Scale) โดยกำหนด ระดับเสียงในช่วงเสียง (Range) ของนักร้องหญิง ไม่สูงหรือต่ำเกินไปสามารถ ขับร้องได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ได้กำหนดทิศทางการสร้างสรรค์ผลงาน ให้เกิดความชัดเจน โดยกำหนดแนวคิดแบ่งลำดับเนื้อหาบทเพลงเพื่อใช้ เป็นแนวทางการประพันธ์ในแต่ละท่อนแล้วจึงเริ่มลงมือประพันธ์ โดยกำหนด ลำดับการประพันธ์ท่อน C ขึ้นเป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นท่อนคอรัส (Chorus) หรือท่อนฮุค (Hook) เป็นส่วนสำคัญที่จะขยายไปสู่ท่อนอื่นได้อย่างสมดุล ตามรายละเอียดขั้นตอนการประพันธ์ทำนองและคำร้อง ดังนี้

1.1 การประพันธ์ทำนองคำร้องท่อน C (Chorus)

แนวคิดในการประพันธ์ท่อน C เพื่อทำหน้าที่สื่อเนื้อหา ที่เป็นใจความสำคัญของเพลง กระชับ จดจำได้ง่าย สร้างความประทับใจผู้ฟัง สื่ออารมณ์ความรู้สึกที่สดใสและเข้มแข็ง จึงสร้างทำนองให้อยู่ในช่วงที่สูงที่สุด

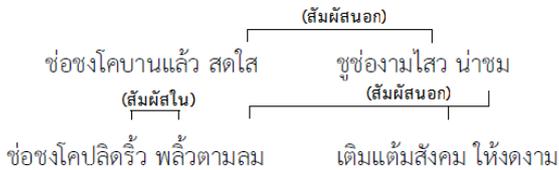
เพื่อให้ได้เสียงขับร้องที่เข้มแข็งและมีพลัง โดยกำหนดโครงสร้างทำนอง แบ่งออกเป็น 4 วรรค (Phrase) ใช้การพัฒนาทำนองแบบวลีสั้น ๆ หรือโมทีฟ (Motif) ลักษณะถาม-ตอบ (Antecedent-Consequence) เพื่อการพักหายใจ และให้ผู้ฟังจดจำเข้าถึงทำนองเพลงได้ง่าย และสร้างเอกลักษณ์ของทำนอง โดยเริ่มทำนองของโมทีฟแบบไม่ครบห้อง (Anacrusis) ด้วยโน้ตเข้บัต 1 ชั้น ให้การเคลื่อนที่ในทิศทางขึ้นไล่เรียงไปตามลำดับชั้น (Conjunct Motion) ซึ่งเป็นเสียงตามลำดับของบันไดเสียงซีเพทาโทนิค (C Pentatonic Scale) ส่งลงในจังหวะที่ 1 และสร้างทำนองให้พักรอยต่ำลงเพื่อผ่อนคลายในโมทีฟที่ 2 ด้วยตัวดำและตัวขาว ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการขยายทำนองในลักษณะของการซ้ำทำนอง (Repetition) ในวรรคที่ 2-3 เพื่อรักษาทำนองให้อยู่ในอารมณ์เดียวกัน โดยตกแตง โน้ตบางส่วนในโมทีฟที่ 2 โดยเฉพาะการนำจังหวะขัด (Syncopation) มาปรับโน้ตในวรรคที่ 3 เพื่อสร้างจุดที่แตกต่างเพิ่มความโดดเด่นให้ทำนองน่าสนใจ สะดุดหู โดยการหยุดพักอารมณ์โดยไม่คาดคิด (Unexpected Pause) เพื่อเชื่อมต่อกับทำนองวรรคที่ 4 ที่ใช้โน้ตสร้างทำนองในช่วงเสียงต่ำเพื่อให้อารมณ์ที่ผ่อนคลายและแสดงการจบของท่อน C

ภาพที่ 1 การประพันธ์ทำนองในท่อน C
ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

เมื่อได้ทำนองทั้งหมดของท่อน C จึงนำมาใส่คำร้อง ที่เป็นใจความสำคัญของเพลง โดยสรรหาคำ ภาษาที่มีความสละสลวย มีความหมายตามที่ต้องการและเป็นคำที่มีน้ำหนักเพื่อนำมาใช้ในการขึ้นต้น

ประโยคที่มีท่วงทำนองที่โดดเด่น ซึ่งตามโครงเรื่องท่อน C คือท่อนที่ใช้ปิดฉากสถานการณ์ และคลี่คลายเรื่องราวทั้งหมดในบรรยากาศที่สดใสสวยงาม ผู้วิจัยได้ใช้คำขึ้นต้นประโยคด้วยคำว่า “ช่อชงโคบานแล้ว” และนำมาขยายความหมายในวรรคแรกที่สื่อถึงความงดงามสดใสของช่อชงโคที่เบ่งบาน ให้ผู้ฟังเกิดภาพในใจเหมือนได้เข้าไปสู่อากาศที่นั่นจริง ๆ ผู้วิจัยสร้างความคล่องจองโดยบังคับให้มีการสัมผัสคำเพื่อเชื่อมโยงคำร้องในทุก ๆ วรรค รวมถึงการสร้างจุดเด่นการสัมผัสคำในจังหวะชัดทำให้เกิดความไพเราะของเสียง สะดุดหูน่าสนใจ นอกจากนี้ได้ใช้การเล่นคำสัมผัสอักษรมาใช้เพิ่มความสละสลวยของภาษา

ภาพที่ 2 การประพันธ์คำร้องในท่อน C

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

1.3 การประพันธ์ทำนองคำร้องท่อน A (Verse)

ท่อน A ทำหน้าที่เกริ่นนำข้อมูลพื้นฐาน สื่ออารมณ์ความรู้สึกที่ผู้อ่านคล้อยตามได้ทันที จึงได้เลือกใช้โน้ตในช่วงเสียงที่ต่ำกว่าท่อน C แบ่งออกเป็น 3 ท่อน ได้แก่ A1, A2 และ A3 กำหนดให้มีทำนองเดียวกัน แต่มีคำร้องที่ต่างกัน โดยกำหนดโครงสร้างทำนองจากท่อน A1 แบ่งออกเป็น 4 วรรค (Phrase) และใช้การพัฒนาทำนองแบบทีละวรรคเพื่อให้วรรคเพลงค่อนข้างเด่นชัด การเคลื่อนที่ที่ขึ้นและลงที่มีลักษณะเป็นคลื่น ทำให้ได้ทำนองที่ลื่นไหลไพเราะ โดยสร้างจังหวะของทำนองให้ดำเนินต่อเนื่องกันไปด้วยโน้ตเสียงยาวครึ่งจังหวะ และใช้โน้ตเสียงยาว 1-3 จังหวะในการพักรวรรคและประโยค ใช้ขั้นคู่ทั้งไปตามลำดับขั้น (Conjunct Motion)

ได้แก่ ชั้นคู่ 1 เพอร์เฟค (P1th) ชั้นคู่ 2 เมเจอร์ (Maj2nd) และกระโดดข้ามชั้น (Disjunct Motion) ได้แก่ ชั้นคู่ 3 ไมเนอร์ (min3rd) ชั้นคู่ 4 เพอร์เฟค (P4th) ทำให้ระดับเสียงไม่กระโดดข้ามชั้นมากเกินไป และได้นำทำนองในท่อน A1 มาพัฒนาเพิ่มเติมให้มีการจบตอนโดยปรับโน้ตวรรคสุดท้ายเพื่อแสดงการจบที่สมบูรณ์ ในการสร้างทำนองของท่อน A2 และ A3

(Phrase)

ต้น กล้า ที่ อ่อน รือ กิ่ง ใบ เจ้า อ่อน แอ พรอม จะ พาย แพ้ เทียว เจ้า เณ

ไหว ไป ตาม ลม แม่ พรหม พัด เพียง เมา เมา สอง มือ ยิง คอย เฝ้า ประ คอง สี่-

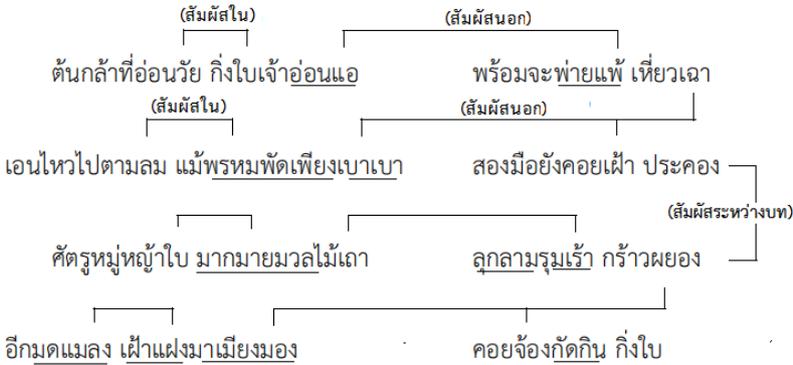
ครุ หมู หน้า ใบ มาก มวย มวล ไม เตา ลูก ลาน ทุม เจ้า กร้าว ผ - ยอง ฮัก

มด แม - ลง เฝ้า แฝง มา เบียง มอง คอย จ้อง กัด กั้น กิ่ง ใบ

ภาพที่ 3 การประพันธ์ทำนองในท่อน A1-A2

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

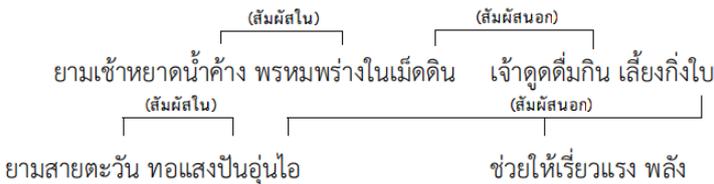
ผู้วิจัยนำทำนองของท่อน A มาใส่คำร้องเพื่อเกริ่นนำบอกเล่าข้อมูลพื้นฐานของเพลง โดยใช้เทคนิคเล่าเรื่องเป็นสถานการณ์ให้เห็นภาพ สำหรับท่อน A1 และ A2 เป็นท่อนที่ดำเนินไปเชื่อมต่อกันในการบรรเลงรอบแรก ส่วนท่อน A3 นำมาบรรเลงแทนในการย้อนรอบที่สอง โดยตามโครงเรื่องท่อน A1 คือท่อนที่ใช้เริ่มเรื่องเปิดฉากสถานการณ์และยึดโยงกับท่อน A2 เป็นส่วนที่ใช้พัฒนาเหตุการณ์ให้เรื่องราวดำเนินต่อเนื่องไป โดยจำลองเหตุการณ์และสร้างฉากจากธรรมชาติ เพื่อชักจูงให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการตามเนื้อเรื่อง การประพันธ์คำร้องบังคับให้มีการสัมผัสในการสัมผัสสนอก และการสัมผัสบท นอกจากนี้ได้ใช้การเล่นคำด้วยการสัมผัสอักษรและการซ้ำคำในบางช่วงเพื่อให้เกิดความสละสลวย

ภาพที่ 4 การประพันธ์คำร้องในท่อน A1-A2

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

ส่วนคำร้องท่อน A3 นำมาขับร้องแทนในการย้อนรอบสอง เพื่อดำเนินเรื่องช่วงเช้าทำนองหลัก โดยสร้างสถานการณ์ใหม่ในอารมณ์ความรู้สึกที่สดใสกว่าเนื้อหาในรอบแรก การใช้คำเพื่อพรรณนาถึงปัจจัยทางธรรมชาติที่ช่วยส่งเสริมให้ชงโคเกิดความเจริญงอกงาม คำร้องบังคับให้มีการสัมผัสในการสัมผัสนอก และการรับสัมผัสทกับคำร้องในท่อนก่อนหน้าคือท่อน D

ภาพที่ 5 การประพันธ์คำร้องในท่อน A3

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

1.4 การประพันธ์ทำนองคำร้องท่อน B (Pre-Chorus)

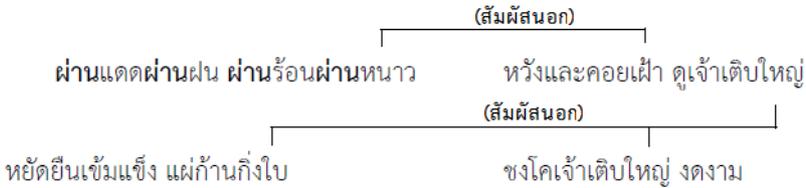
ท่อน B เป็นท่อนเชื่อมระหว่างท่อน A และ C ทำหน้าที่กระตุ้นนำพาเข้าสู่เนื้อเรื่องสำคัญ สื่ออารมณ์ความรู้สึกที่เข้มข้นมากกว่าท่อน A โครงสร้างทำนองแบ่งออกเป็น 4 วรรค (Phrase) ใช้การขึ้นต้นทำนองเพลงด้วยโน้ตนำในจังหวะยก (Upbeat) ส่งผ่านเข้าหาโน้ตในจังหวะแรกของท่อนเพลงเพื่อเน้นเสียงและสร้างอารมณ์ความรู้สึกที่หนักแน่น โดยสร้างเอกลักษณ์ของทำนองท่อนนี้โดยใช้การเคลื่อนที่ทำนองขึ้นคู่ 3 แบบอาร์เปจโจ (Arpeggio) และใช้โน้ตตัวดำเน้นความหนักหน่วงของจังหวะ โดยนำทำนองในโมทีฟแรกมาซ้ำทันทีในโมทีฟที่สอง และนำทำนองในวรรคแรกนี้มาซ้ำอีกครั้งในการสร้างประโยคเพลง เพื่อรักษาทำนองให้อยู่ในอารมณ์เดียวกันตลอดท่อนเพลง

The image shows a musical score for the Pre-Chorus (ท่อน B) in Thai. It consists of two staves of music. The first staff is labeled 'Upbeat' and 'Arpeggio'. The second staff is labeled '(Repetition)'. The lyrics are written below the notes. The lyrics are: ผ่าน แดด ผ่าน ผ่าน ผ่าน ร้อน ผ่าน ทนาว ทรง และ คอย เฝ้า... คู่ เจ้า เดิม โทณ... หัด ยืน เข้ม แข็ง แผ่ กั้น กิ่ง โย ชง โด เจ้า เดิม โทณ... งด งาม ช่อ ชง โด บาน

ภาพที่ 6 การประพันธ์ทำนองในท่อน B

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

ตามโครงเรื่องของท่อน B คือตอนที่ใช้เปลี่ยนแปลงสถานการณ์เพื่อสร้างจุดหักเหของเรื่องราว การประพันธ์คำร้องจึงเลือกใช้คำที่มีน้ำหนัก เพื่อให้ผู้ฟังจินตนาการถึงความเข้มข้นเพื่อส่งอารมณ์ความรู้สึกเข้าสู่ท่อน C โดยบังคับให้มีการสัมผัสนอก และบังคับให้มีการสัมผัสระหว่างบทก่อนหน้านี้ โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 จะรับสัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคสุดท้ายในท่อน A2 และได้ใช้การเล่นคำโดยการซ้ำคำ ได้แก่ คำว่า “ผ่าน” เพื่อย้ำอารมณ์ความรู้สึกที่หนักแน่นในการขึ้นต้นเพลง

ภาพที่ 7 การประพันธ์คำร้องในท่อน B

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

1.5 การประพันธ์ทำนองคำร้องท่อน D (Bridge)

ท่อน D คือท่อนเชื่อมระหว่างช่วงนำเสนอทำนองหลัก และช่วงการซ้ำทำนองหลัก โดยสร้างทำนอง คำร้องให้แตกต่างจากท่อนอื่น ๆ เพื่อทำหน้าที่สรุบบเนื้อหาของเพลงในรูปแบบของเพลงแร็ป (Rap Music) มีลักษณะการร้องบทกลอนลงไปในจังหวะและดนตรีที่เรียกว่าบีท (Beat) แบ่งออกเป็น 4 ท่อน ท่อนละ 4 ห้องเพลง ซึ่งห้องเพลงดนตรีแร็ปเรียกว่า บาร์ (Bar) รวมทุกท่อนทั้งหมด 16 บาร์ ภายใน 1 บาร์ แบ่งออกเป็น 4 จังหวะ โดยกำหนดโครงสร้างและมีแนวคิดในการนำเสนอ ดังนี้

ตารางที่ 1 โครงสร้าง และแนวคิดการนำเสนอในท่อน D (Bridge)

Intro	Verse	Pre-Chorus	Chorus
เกริ่นนำเรื่อง	พัฒนาเรื่องราว	นำพาเข้าสู่ แก่นของเรื่อง	แก่นของเรื่อง หรือจุดเฉลย

วิธีการประพันธ์ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประพันธ์คำร้อง หรือ ไรม์ (Rhyme) ขึ้นมาก่อนทำนองตามโครงสร้าง แนวคิด และโครงเรื่องที่วางไว้ เพื่ออธิบายความหมายและบทสรุบบเนื้อหาของบทเพลง คำร้องที่ได้นั้น ยังไม่สมบูรณ์จะถูกปรับและเกลาคำโดยการตัดออกหรือใส่คำเพิ่มเติมเข้ามา

ภายหลังขณะที่นำคำร้องมาสร้างจังหวะของทำนอง (Rhythmic Pattern) ดังนั้น ทำนองเพลงเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการเปลาคำร้อง ในการเปลาคำร้องนี้ เพื่อให้ได้จำนวนคำที่เหมาะสมกับจังหวะของทำนองในแต่ละบาร์และได้ทำนองมีความชัดเจนแข็งแรง โดยในตอนนี้ได้กำหนดอัตราจังหวะและความเร็วเท่ากับตอนอื่น แต่จะเร่งความเร็วของคำร้องโดยสร้างจังหวะของทำนองให้มีสัดส่วน หรือจังหวะย่อนั้นถี่และต่อเนื่องมากขึ้นด้วยโน้ตเชปต์ 2 ชั้น และโน้ตเชปต์ 3 ชั้น ทำให้คำร้องเร็วกระชับและให้อารมณ์ที่หนักแน่นเข้มแข็งมากกว่าตอนอื่น ๆ โดยท่อน Intro และ Verse เนื้อหาจะยึดโยงอยู่ด้วยกันคือท่อน Intro ใช้เกริ่นนำเรื่อง ส่วนท่อน Verse เป็นส่วนพัฒนาเรื่องราวให้ดำเนินต่อเนื่องไป การประพันธ์คำร้องบังคับให้คำสัมผัสอยู่ในคำสุดท้ายของแต่ละบาร์และการประยุกต์รูปแบบการประพันธ์แบบพื้นฐาน โดยบังคับให้มีการสัมผัสสทออยู่ที่คำสุดท้ายของบาร์ที่ 4 ของแต่ละท่อน ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยได้คิดค้นใหม่ จึงทำให้เกิดเสียงของคำที่คล้องจองในอีกมิติหนึ่งและจัดว่าเป็นรูปแบบที่เสถียร รวมถึงการใช้เทคนิคคำทำให้เสียง เกิดความคล้องจองและสละสลวยมากขึ้น ในลักษณะที่เรียกว่า มัลติเพิล-ไรม์ (Multiple-Rhyme) คือ คำสัมผัสที่มากกว่า 1 คำ เช่น ต้นกล้า เจ็ดจ้า ฟากฟ้า เรียนรู้ ต้องสู้ สวยหู เป็นต้น และเน้นให้คำสำคัญที่จะนำมาสัมผัสท่อนเป็นคำใช้เสียงของสระไอ

(Rhythmic Pattern)

Intro $\frac{4}{4}$ 7

(Rhyme) เป็ยน เเฮอ อับบึ กึ เป็น คึง คับ คับ กล้า อึน หนัด กลาง แสง ตะ วัน ที่ อู ขาง เจ็ด จ้า

ที่ สาด แสง อับบึ แรง ลม มา จาก ฟาก ฟ้า จะ เหน็ด จะ เหนือย จะ ล้า จะ โยง จะ ล้า ไบ โด

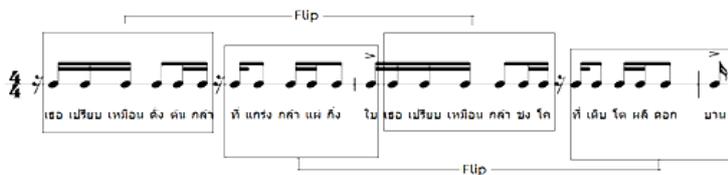
Verse 7

อ-ป สรรค์ แล ขวาง หนาม มับท่า ไบ เรียน รุ จะ หนัก จะ เหนือย นัด โหน อึง ใจ อึง ใจ ค้อง สู้

แม็ เสน ทาง ที่ เเฮอ ฝึน มับ อาจ ไบ สวย หรุ คาม กาล เา ลา แล ฤ-ฤ ที่ มับ แม็ เป็ยนไป

ภาพที่ 8 การประพันธ์คำร้องและทำนองในท่อน Intro และ Verse
ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

ในท่อน Pre-Chorus และ Chorus จะให้อิสระกับบรรค และการสัมผัสคำ ในรูปแบบที่ไม่เสถียรเพื่อส่งให้ความรู้สึกกรุกเร้าเคลื่อนที่ไปข้างหน้าเกิดความต่อเนื่องไหลลื่นของเสียง หรือ Flow และกระตุ้นอารมณ์ที่หนักแน่นขึ้น โดยท่อน Chorus คือจุดเริ่มต้นของเพลงหรือจุดเฉลยของเพลง สำหรับบาร์ที่ 1-2 ได้ใช้เทคนิคการเล่นคำ หรือ Flip โดยการลื้อคำและการเลียนแบบวลี เช่น “เธอเปรียบเหมือนตังตันกล้า” ในบาร์ที่ 1 ลื้อคำและเลียนแบบวลีกับ “เธอเปรียบเหมือนกล้าขงโค” ในบาร์ที่ 3 เป็นต้น

ภาพที่ 9 การใช้ Flip ในท่อน Chorus

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

ส่วนในบาร์ที่ 3-4 เป็นส่วนปิดท้ายของท่อนแร็ปนี้ โดยการใช้พันทซ์ไลน์ (Punchline) หรือชุดคำที่มีความเข้มข้นและมีน้ำหนัก และใช้การสัมผัสคำที่รับส่งกันในแต่ละบาร์เร็วขึ้น เพื่อส่งให้ความรู้สึกกรุกเร้าเคลื่อนที่ไปข้างหน้า หนักหน่วง ตื่นเต้นเร้าใจเพื่อแสดงการจบท่อนเพลง

ภาพที่ 10 การประพันธ์คำร้องและทำนองในช่วงท้ายท่อน Chorus

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

2. การเรียบเรียงเสียงประสาน

ผู้วิจัยมีแนวคิดการนำเสนอดนตรีสมัยนิยม (Popular Music) ด้วยวงดนตรีขนาดเล็กเพื่อสนับสนุนการขับร้อง โดยการผสมผสานรูปแบบดนตรีที่ทันสมัย คือ Rhythm and blues และ Rap ทำให้การสื่อสารทางดนตรีนั้นเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำทำนองเพลงมาวางโครงสร้างเพื่อเรียบเรียง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 การเลือกใช้เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลง แบ่งออก เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มเครื่องดำเนินทำนอง เครื่องดนตรีกลุ่มนี้มีหน้าที่บรรเลงเพื่อสร้างพื้นหลังให้กับทำนองเพลง ประกอบด้วย อัลโตแซ็กโซโฟน ทำหน้าที่บรรเลงสร้างพื้นหลังที่เป็นทำนองสอดแทรกและ เทนเนอร์แซ็กโซโฟน ทรัมเป็ต ทำหน้าที่บรรเลงสร้างพื้นหลังที่เป็นเสียงประสาน

2. กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ เครื่องดนตรีกลุ่มนี้มีหน้าที่บรรเลงสร้างพื้นหลังที่เป็นลีลาจังหวะให้เหมาะสมกับทำนองและอารมณ์ของบทเพลง ประกอบด้วย กลองชุด เบส ทำหน้าที่บรรเลงลีลาจังหวะประกอบเพลง และเปียโน กีตาร์ มีหน้าที่บรรเลงคอร์ดตามลีลาจังหวะ

3. กลุ่มเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องดนตรีกลุ่มนี้มีหน้าที่สร้างเสียงสังเคราะห์เพื่อบรรเลงทำนอง และลีลาจังหวะ ประกอบด้วย ซินธิไซเซอร์ (Synthesizer) ทำหน้าที่บรรเลงทำนองหลักในตอนนำ และดรัมแมชชีน (Drum-Machine) ทำหน้าที่บรรเลงบีต (Beat) รูปแบบจังหวะประกอบการขับร้องแร็ป

2.2 การสร้างท่อนนำ

ในการสร้างทำนองของท่อนนำ (Introduction) แบ่งออกเป็น 4 ห้อง โดยมีแนวคิดให้ดนตรีนั้นมีร่องรอยเนื้อหาของทำนองหลักให้ผู้ฟังเข้าถึงเพลงได้ง่ายในเบื้องต้น จึงได้นำทำนองหลักบางส่วนของท่อน C มาตกแต่งใหม่ เพื่อขยายพื้นที่ว่างให้แนวทำนอง

ของพื้นหลัง โดยเลือกใช้ ลีด ซินธิไซเซอร์ (Lead Synthesizer) เสียงสังเคราะห์ที่มีลักษณะเสียงหนักแน่น แข็งกร้าว บรรเลงทำนองของท่อนนำ และได้นำมาใช้ในท่อนสลับบรรเลง (Interlude) และท่อนจบ (Ending)

2.3 การดำเนินคอร์ด

การวางคอร์ดในท่อนนำ (Introduction) โดยใช้คอร์ดหลักในบันไดเสียงให้กลมกลืนกับทำนองเพลง และได้สร้างจุดเด่นโดยการใช้คอร์ดนอกบันไดเสียงเพื่อส่งเข้าหาคอร์ดหลักด้วยการใช้คอร์ดผ่าน (Passing Chord) ทำให้เกิดจังหวะขัดและทางเดินเบสเคลื่อนที่ในระยะครึ่งเสียงที่สะดุดหูและน่าสนใจ กระตุ้นอารมณ์นำเข้าสู่ท่อนทำนองหลักของเพลง

ภาพที่ 11 การวางคอร์ดในท่อนนำ

ที่มา: (จีระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

ในท่อนทำนองหลักได้ใช้คอร์ดทบเจ็ด (Seventh Chord) เพื่อเพิ่มความนุ่มนวลในบางช่วงและการใช้จุดพักอินเทอร์รัพต์เคเดนซ์ (Interrupted Cadence) การต่อเนื่องของคอร์ด V-VI ให้ความรู้สึที่แตกต่างจากเพลงทั่วไป และได้สร้างจุดเด่นเพื่อให้เกิดสำเนียงแบบดนตรีแจ๊ส ในท่อน C ทำให้เกิดความน่าสนใจตรงที่มีการนำคอร์ดชนิดดิมินิช (Diminished) มาใช้ตรงจังหวะขัด ทำให้เกิดทางเดินเบสเคลื่อนที่ในระยะครึ่งเสียงสอดคล้องกับทำนองที่ต้องการหยุดพักอารมณ์โดยไม่คาดคิด

ภาพที่ 12 การใช้คอร์ดดิมินิช (Diminished) ในท่อน C
ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

2.4 การสร้างพื้นหลังให้กับทำนอง (Background)

2.4.1 การสร้างพื้นหลังที่เป็นทำนอง (Melodic Background)

โดยการสร้างทำนองประกอบที่คล้อยตามกับทำนองหลักลักษณะการเลียนแบบวลีที่เด่นชัด คือ ท่อน C ได้เลือกใช้อัลโตแซ็กโซโฟน เพื่อสร้างอารมณ์เพลงที่สดใสด้วยโน้ตสามพยางค์ (Triplet note) แบบเพลงแจ๊สสอดสลับกับทำนองหลัก โดยเมื่อทำนองหลักดำเนินอยู่อัลโตแซ็กโซโฟนจะไม่เคลื่อนไหวให้ทำนองหลักเด่นชัด เมื่อทำนองหลักพักอัลโตแซ็กโซโฟนจึงบรรเลงเสริมสร้างสีสันอย่างเหมาะสม ไม่บดบังทำนองหลัก

ภาพที่ 13 การสร้างพื้นหลังที่เป็นทำนองในท่อน
ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

2.4.2 การสร้างพื้นหลังที่เป็นเสียงประสาน (Harmonic Background) ในท่อนนำได้ใช้การประสานเสียง 3 แนว (Three-Part Harmonization) บรรเลงด้วยเครื่องดนตรี เทนเนอร์แซ็กโซโฟน ทรัมเป็ต และทรอมโบน เพื่อเติมช่องว่างให้พื้นหลังในช่วงทำนองไม่เคลื่อนไหว และโอโบอู่มทำนองหลักที่เป็นวลียาว โดยกำหนดแนวเสียงประสานให้มีความแตกต่างกับทำนองหลักทั้งด้านช่วงเสียงและสัดส่วนของจิงหวะ เพื่อช่วยให้ทำนองโดดเด่น โดยวางแนวประสานจากโน้ตในคอร์ดหลัก (Chord Tone) ซึ่งให้เสียงที่กลมกล่อมและได้เคลาเสียงประสานแบบโครมาติกแอ็พโพรช (Chromatic Approach) ให้โน้ตนอกคอร์ดเข้าหาโน้ตในคอร์ดในระยะครึ่งเสียง (1 Semi-Tone) ส่งผ่านเข้าหาคอร์ดหลักในวรรคที่สอง และโอโบอู่มทำนองหลักที่เป็นวลียาวโดยวางแนวประสานแนวที่สองและสามให้เคลื่อนที่สวนทาง (Contrary Motion) กับแนวเสียงนำทำให้ได้เสียงที่กว้างและเนื้อดนตรี (Texture) ที่หนาแน่นมากขึ้น

Introduction
♩ = 80

ภาพที่ 14 การสร้างพื้นหลังที่เป็นเสียงประสานในท่อนนำ
ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

ในท่อนขับร้องหลัก ผู้วิจัยให้เสียงประสานบรรเลงด้วยกลุ่มเครื่องเป่าเช่นเดียวกับท่อนนำโดยสร้างทำนองที่เป็นเสียงประสานให้เคลื่อนไหวในขณะที่ทำนองหลักพักประโยค ผู้วิจัยได้สร้างทำนองของเสียงประสานนำ (Lead) ขึ้นมาก่อนหนึ่งแนว และวางแนวเสียง

ประสานแนวที่สองและสามให้ต่ำลงมา สำหรับการเลือกใช้โน้ตประสานพิจารณาจากโน้ตทำนองเสียงนำ โดยโน้ตนำที่เป็นโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) วางเสียงประสานโน้ตที่อยู่ในโครงสร้างของคอร์ด ส่วนโน้ตนอกคอร์ด (Non-Chord Tone) พิจารณาเลือกใช้โน้ตในคอร์ดหรือโน้ตนอกคอร์ดที่สามารถนำทำนองประสานออกมาได้ไพเราะ นอกจากนี้ได้ใช้การประสานเสียงโน้ตคู่ 8 เพื่อเน้นทำนองในแนวเสียงนำให้ชัดเจนขึ้น

The image shows a musical score for a song. It features four staves: Voice, Tenor Saxophone (Ten. Sax.), Trumpet (Tpt.), and Trombone (Tbn.). The Voice staff has lyrics in Thai: "พจน นช พจน นช... เสือ เสือ... พจน นช พจน นช... นช พจน นช เสือ เสือ... นช...". Above the Voice staff, chord symbols are written: F, G, Am, Am7, Fmaj7, Dm7, G. The Tenor Saxophone staff has a melodic line starting with a rest. The Trumpet and Trombone staves have a harmonic background (labeled "(Harmonic Background)") with notes and rests. The score is in 4/4 time.

ภาพที่ 15 การสร้างพื้นหลังที่เป็นเสียงประสานในท่อน A

ที่มา: (จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน, 2565)

2.4.3 พื้นหลังที่เป็นลีลาจังหวะ (Rhythmic Background)

ผู้วิจัยได้สร้างแนวบรรเลงประกอบให้มีสัดส่วนสอดคล้องกับแนวทำนองหลัก และรูปแบบของบทเพลง โดยออกแบบลีลาจังหวะประกอบเพลง (Rhythmic Part) ให้มีความทันสมัยที่นิยมในเพลงสมัยนิยมปัจจุบัน ได้แก่ จังหวะนีโอโซล (Neo Soul) โดยพัฒนามาจากรูปแบบจังหวะโซลแบบเดิม ให้มีจังหวะซัด บรรเลงด้วย กลองชุด เบส เปียโน และกีตาร์ นอกจากนี้ในท่อนแร็ปได้สร้างบีท (Beat) รูปแบบจังหวะที่นิยมใช้ประกอบการขับร้องแร็ปขึ้นด้วยเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์หรือดรัมแมชชีน (Drum machine) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวดนตรีในท่อนแร็ปนี้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ด้านการประพันธ์ทำนองให้ความสำคัญกับการพัฒนาทำนองอย่างเหมาะสมกับการขับร้อง โดยใช้การพัฒนาทำนองแบบวลีสั้น ๆ แบ่งวรรคเพลงอย่างชัดเจนเพื่อการพักหายใจ การใช้ระดับเสียงที่ไม่สูงหรือต่ำเกินกว่าที่นักร้องสามารถร้องได้ และทิศทางการเคลื่อนที่เหมาะสมไม่กระโดดระยะห่างมากเกินไป หรือการข้ามในระยะที่ห่างมากต่อเนื่องกันเพื่อให้นักร้องขับร้องได้อย่างมีคุณภาพ ดังแนวคิดของสมชาย รัตมี (2559, น. 38) ที่กล่าวว่าแนวทำนองหลากหลายรูปแบบเหมาะสมกับการบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีแต่อาจไม่เหมาะสมกับการเป็นบทเพลงขับร้อง ดังนั้น การสร้างแนวทำนองที่เหมาะสมกับการขับร้องต้องคำนึงถึง 1) การกำหนดระยะขึ้นคู่ที่เหมาะสม 2) การกำหนดระยะพักที่เหมาะสม 3) การกำหนดพิสัยที่เหมาะสม สำหรับการประพันธ์คำร้องได้ทำการออกแบบโดยวางโครงเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ ลักษณะของการสร้างสถานการณ์เรื่องราวให้เป็นฉากเป็นตอนเพื่อให้เนื้อเรื่องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการวางโครงเรื่องมีความสำคัญมากในการวางแผนหรือกำหนดทิศทางการประพันธ์คำร้อง โครงเรื่องจะช่วยให้เรียงลำดับเหตุการณ์อย่างมีเหตุผลและมีจุดหมายสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวและความหมายของเพลงได้ง่ายและลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเชตต์อริญ เลิศพิพัฒน์ (2545, น. 43-57) ที่กล่าวถึงลักษณะเนื้อเพลงที่ดีไว้ว่า เนื้อเพลงที่ดีควรมีโครงเรื่องดี คือ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนว่าผู้ร้องแสดงอารมณ์อะไรออกมา เช่น อารมณ์สุข ครึกครื้น ฮึกเหิม ร่าเริง สดใส เศร้า เหงา ฯลฯ มีแง่มุมที่แตกต่างจากเพลงเก่า ๆ มีความจริงสือไว้ในเพลงและมีพัฒนาการทางอารมณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประพันธ์คำร้องบังคับให้มีการสัมผัสคำแบบบทร้อยกรอง ทำให้คำร้องแต่ละท่อนมีเสียงที่ไพเราะ คล้องจองสละสลวย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การประพันธ์คำร้องเพลงไทยควรให้ความสำคัญกับชั้นเชิงการใช้ภาษา ใช้แง่มุมที่กระทบใจกระตุ้น

อารมณ์ผู้ฟังได้ทุกตอน ดังแนวคิดของปิยพันธ์ แสนทวีสุข (2546, น. 17) ได้อธิบายหลักการเขียนคำร้องในเพลงไทยในปัจจุบันให้มีความไพเราะ ต้องนำกฎเกณฑ์ฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ไทยเข้าไปบังคับในเพลง ซึ่งมีการใช้สัมผัสคำที่คล้องจองกลมกลืน งดงามด้วยภาษาที่ใช้ (Poem Song)

ด้านการเรียบเรียงเสียงประสานให้ความสำคัญกับการสนับสนุน การขับร้องเป็นสำคัญ ได้ทำการเรียบเรียงเสียงประสานในวงดนตรีขนาดเล็ก โดยคำนึงถึงธรรมชาติของวงจึงกำหนดสี้นของเครื่องดนตรีและการสร้างพื้นหลัง เพื่อให้เกิดจินตภาพที่กลมกลืนไปกับเนื้อหาในแต่ละท่อน โดยที่ไม่ไปบดบัง เสียงขับร้อง รวมถึงความคิดสร้างสรรค์การผสมผสานรูปแบบดนตรีการใช้ลีลา จังหวะและแนวดนตรีที่ทันต่อ ยุคสมัยทำให้เข้าถึงกลุ่มผู้ฟังรุ่นใหม่ ดังแนวคิด ของสมชาย รัตมี (2559, น. 157) สำหรับการเรียบเรียงเพลงสมัยนิยม การหาวิธีดึงดูดความสนใจจากผู้ฟังจะช่วยทำให้เพลงได้รับความนิยมเร็วขึ้น หรือมากขึ้น การเขียนพื้นหลังสำหรับเพลงสมัยนิยมช่วยให้เกิดสี้น และความน่าสนใจของบทเพลงวิธีหนึ่ง นักเรียบเรียงอาจเลือกพิจารณา องค์ประกอบวงดนตรีแล้วเลือกออกแบบให้เหมาะกับเครื่องดนตรีที่มีอยู่ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักร้องนักดนตรีในวงนั้น ๆ เครื่องดนตรี น้อยหรือมากขึ้นไม่ใช่สิ่งสำคัญ ความเฉลียวฉลาดในการจัดการสิ่งที่มีอยู่ จะช่วยให้ผลผลิตของงานมีคุณค่ามากขึ้นจนอยู่ในสายตาของผู้ฟัง

บทเพลงชงโคบานได้นำอัตลักษณ์และประสบการณ์ที่ผูกพัน กับตัวผู้วิจัยมาเป็นปัจจัยสำคัญ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสมผสานเทคนิค หลักการประพันธ์เพลงและเรียบเรียงดนตรีให้มีความร่วมสมัย สื่อถึงเนื้อหา ความหมายและอารมณ์เพลงให้เด่นชัดและกลมกลืน บทประพันธ์เพลงชิ้นนี้ จึงก่อให้เกิดแนวทางใหม่ในการประพันธ์บทเพลงมหาวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้อง กับยุคสมัย และสามารถนำไปใช้อ้างอิงในแวดวงวิชาการดนตรีได้เป็นอย่างดี ผนวกกับคำร้องที่ผู้วิจัยได้นำดอกไม้ประจำมหาวิทยาลัย คือดอกชงโค มาเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายและเชื่อมโยงเรื่องราวให้ผู้ฟังเห็นถึง

ความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน หรือการป่มเพาะนักศึกษา ตลอดจนความรัก ความผูกพัน ความเอื้ออาทร ของอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งเป็นแก่นที่นำไปสู่ความสำเร็จของนักศึกษา เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ในตนเอง และพร้อมที่จะทำหน้าที่รับใช้สังคม รวมถึงการระลึกถึงสถาบัน ของตนและครูอาจารย์ที่เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จนั้น นอกจากนี้ ยังช่วยในการปลุกใจนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันเกิดกำลังใจ เกิดความมุ่งมั่นเพื่อไปสู่ความสำเร็จเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ด้านการประพันธ์ทำนอง และคำร้อง

1.1 ผู้ประพันธ์เพลงสมัยนิยมควรสร้างจุดเด่นของทำนอง เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้ทำนอง และสอดคล้องกับอารมณ์เพลงในแต่ละท่อน เช่น การพัฒนาทำนองโดยใช้กลุ่มโน้ตซ้ำแบบ จากวลีสั้น ๆ จะทำให้ผู้ฟังจดจำเพลงได้ง่าย จึงส่งผลให้ผู้ฟังเข้าถึงความไพเราะของเพลงได้เร็วขึ้น

1.2 ควรมีการสร้างสรรค์บทเพลงมหาวิทยาลัยแนวเพลงอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับค่านิยมการรับฟังเพลงในสังคมยุคปัจจุบัน โดยใช้ภาษาที่ทันสมัย และสุภาพไม่หยาบคาย

2. ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน

2.1 ผู้ประพันธ์เพลงสมัยนิยมควรศึกษาเทคโนโลยีทางดนตรี ที่มีการพัฒนาอยู่เสมอ โดยนำเทคนิค วิธีคิดใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการเรียบเรียงดนตรี สร้างสรรค์ให้เกิดผลงานในรูปแบบใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟัง

2.2 ก่อนลงมือเรียบเรียงเสียงประสาน ผู้เรียบเรียงควรศึกษา ธรรมชาติของรูปแบบวงดนตรี รวมทั้งศึกษาทำนอง คำร้อง เนื้อหาของเพลงว่า อารมณ์ของเพลงควรจะเป็นเช่นไร การวางโครงสร้างเพลงควรดำเนินไปอย่างไร เพื่อสร้างความเหมาะสมในการใส่เสียงของเครื่องดนตรีต่าง ๆ ลงไป

เอกสารอ้างอิง

- เขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์. (2545). *คิดคำทำเพลง: ศิลปะการแต่งเนื้อเพลงไทย*.
ฟ้าอภัย.
- จิระพันธ์ อ่อนเถื่อน. (2565). *การประพันธ์ทำนองในท่อน C*. ภาควิชาดนตรี
ตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์คำร้องในท่อน C*. ภาควิชาดนตรีตะวันตก
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์ทำนองในท่อน A1-A2*. ภาควิชาดนตรี
ตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์คำร้องในท่อน A1-A2*. ภาควิชาดนตรีตะวันตก
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์คำร้องในท่อน A3*. ภาควิชาดนตรีตะวันตก
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์ทำนองในท่อน B*. ภาควิชาดนตรีตะวันตก
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์คำร้องในท่อน B*. ภาควิชาดนตรีตะวันตก
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์คำร้องและทำนองในท่อน Intro และ Verse*.
ภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การใช้ฟลิป (Flip) ในท่อน Chorus*. ภาควิชาดนตรีตะวันตก
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การประพันธ์คำร้องและทำนองในช่วงท้ายท่อน Chorus*.
ภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- จีระพันธ์ อ่อนเถื่อน. (2565). *การวางคอร์ค์ในตอนนำ*. ภาควิชาดนตรีตะวันตก
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การใช้คอร์ค์ดิมินิช (Diminished) ในท่อน C*.
ภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การสร้างพื้นหลังที่เป็นทำนองในท่อน C*. ภาควิชาดนตรี
ตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การสร้างพื้นหลังที่เป็นเสียงประสานในตอนนำ*. ภาควิชา
ดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- _____. (2565). *การสร้างพื้นหลังที่เป็นเสียงประสานในท่อน A*. ภาควิชา
ดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- ชัยวัฒน์ หอวรรณภากร. (2544). *การสื่อความหมายและอุดมการณ์
ในเพลงมหาวิทยาลัย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- ปิยพันธ์ แสนทวีสุข (2546). *การประพันธ์เพลง*. ประสานการพิมพ์.
สมชาย รัชมี. (2559). *การเรียบเรียงเพลงสมัยนิยม*. สหธรรมมิก.